

KARTA KURSU

Nazwa	Dziedzictwo przyrodnicze	
Nazwa w j. ang.	Natural heritage	
Koordynator	Dr Anna Chrobak-Žuffová	Zespół dydaktyczny
		Dr Anna Chrobak-Žuffová Dr Roksana Zarychta
Punkcja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

- poznanie najważniejszych pojęć i koncepcji dotyczących dziedzictwa przyrodniczego
- umiejętność analizy i oceny komponentów przyrody oraz potrzeby ich ochrony
- poznanie funkcjonowania organizacji międzynarodowych na rzecz ochrony dziedzictwa przyrodniczego

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza z zakresu nauk przyrodniczych: geologia, geomorfologia, hydrologia, klimatologia oraz zakres rozszerzony z geologii regionalnej Europy.
Umiejętności	Umiejętność przeprowadzenia analizy i dyskusji w oparciu o materiały źródłowe, analiza SWOT
Kursy	Geologia, Geologia regionalna świata, Geomorfologia, Hydrologia, Meteorologia i klimatologia

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01, Rozumie pojęcia i koncepcje z zakresu dziedzictwa przyrodniczego	K_WG01, K_WG02, K_WG03
	W02. Zna organizacje międzynarodowe i ich działania na rzecz ochrony dziedzictwa przyrodniczego	K_WG02, K_WG07, K_WK02
	W03. Rozumie potrzebę ochrony obszarów szczególnie narażonych na dewastację w wyniku zmian antropogenicznych	K_WG02, K_WK01, K_WK02, K_WK05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01, Potrafi ocenić znaczenie ochrony dziedzictwa przyrodniczego na obszarach znajdujących się poza terenami prawnie chronionymi.	K_UW02, K_UK02
	U02. Rozumie zależności pomiędzy dziedzictwem przyrodniczym a dziedzictwem kulturowym	K_UW02, K_UW03, K_UW04, K_UK02
	U03. Potrafi zastosować różnorodne metody waloryzacji obiektów przyrodniczych	K_UW01, K_UW02, K_UK02

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01. Wykorzystuje zdobytą wiedzę i umiejętności dotyczące oceny geo i bioróżnorodności w praktyce	K_KK02, K_KR01
	K02. Postępuje zgodnie z zasadami etyki	K_KO02

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin				15								
				Zal. z oceną								

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia odbywają się w formie ćwiczeń konwersatoryjnych (w formie tradycyjnej i/lub online na platformie MS Teams).

Metodyka ćwiczeń: projekt grupowy, dyskusja.

Ukończony w ramach programu UP to the TOP kurs języka angielskiego umożliwia prowadzenie zajęć w języku angielskim oraz wykorzystanie literatury anglojęzycznej na zajęciach.

Formy sprawdzania efektów uczenia się:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X					
W02							X	X					
W03							X	X					
U01							X	X					
U02							X	X					
U03							X	X					
K01							X	X					
K02							X	X					

Kryteria oceny

Zaliczenie otrzymuje student, który aktywnie uczestniczył w zajęciach, brał udział w dyskusji i otrzymał pozytywne oceny z projektów zadanych na ćwiczeniach.

Uwagi

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. Każda nieobecność powinna zostać odrobiona na konsultacjach.

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

- Pojęcia i koncepcje związane z dziedzictwem przyrodniczym Ziemi.
- Funkcje organizacji międzynarodowych na rzecz ochrony dziedzictwa przyrodniczego: UNESCO, ProGEO, IUCN.
- Rola geoparków w promowaniu i ochronie dziedzictwa przyrodniczego (zasady działania geoparków zrzeszonych w UNESCO, geoparków krajowych i pozostałych).
- Dziedzictwo przyrodnicze Ziemi, a dziedzictwo kulturowe, przykłady dobrych i złych praktyk.
- Bioróżnorodność i sposoby ochrony gatunków zagrożonych.
- Mokradła i torfowiska jako obszary o szczególnych walorach przyrodniczych narażonych na dewastację przez człowieka.
- Rola kamieniołomów i piaskowni w kształtowaniu krajobrazu.

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

Natural heritage, geoheritage, geodiversity, biodiversity, geoconservation, geopark, geotourism, peatbogs, quarry, sandpit.

Wykaz literatury podstawowej

Alexandrowicz, Z. (2003). Ochrona dziedzictwa geologicznego Polski w koncepcji europejskiej sieci geostanowisk, *Przegląd Geologiczny*, 51(3), s. 224-230.
Alexandrowicz, Z. (2006). Geoparki - Nowe wyzwanie dla ochrony dziedzictwa geologicznego. *Przegląd Geologiczny*, 54(1), s. 36-41.
Crofts, R., Gordon, J.E., Brilha, J., Gray, M., Gunn, J., Larwood, J., Sanatucci, V., Tormey, D., Worboys, G.L., Groves, C. (2020). Guidelines for geoconservation in protected and conserved areas. Best Practice Protected Area Guidelines Series, nr. 31, IUCN, Gland, Switzerland, ss. 144.
Migoń, P. (2012). *Geoturystyka*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Urban, J., Migoń, P., Radwanek-Bąk, B. (2021) Dziedzictwo geologiczne. *Przegląd geologiczny*, 69 (1), s. 16-20.

Wykaz literatury uzupełniającej

Alexandrowicz, Z., Miśkiewicz, P. (2006). Światowa Sieć Narodowych Geoparków UNESCO (procedura tworzenia). *Chrońmy Przyrodę Ojczyzną*, 63(2), s. 3-14.
Brox, M., Semeniuk, V. (2007). Geoheritage and geoconservation: history, definition, scope and scale. *Journal of the Royal Society of Western Australia*, 90, s. 53-87.
Chrobak, A. (2016). Valorisation and categorisation of the geosites in the Podtatrze area (Southern Poland). *Geotourism/Geoturystyka*, 46-47, s. 3-26.
Chrobak, A., Bąk K. (2019) Poznawczo-edukacyjne aspekty atrakcji geoturystycznych Podtatrza. *Prace monograficzne 966*. Wydawnictwo Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.
Chrobak, A., Ugolini, F., Pearlmutter, D., Raschi, A. (2020). Thermal Tourism and Geoheritage: Examining Visitor Motivations and Perceptions. *Resources*, 9 (2), s. 1-26.
Gordon, J.E. (2018). Geoheritage, Geotourism and the Cultural Landscape: Enhancing the Visitor Experience and Promoting Geoconservation. *Geosciences*, 8, 136.
Gray, M. (2019). Geodiversity, geoheritage and geoconservation for society. *International Journal of Geoheritage and Parks*, 7, s. 226-236.
Zarychta, R. (2019). Krajobraz poeksploatacyjny kamieniołomu Liban w Krakowie. *Przegląd geologiczny*, 67(12): 1002-1011.
Zarychta, R. (2020). Walory turystyczne kamieniołomu „Liban” w Krakowie. [W:] Z. Osadowski, Ł. Astel, H. Tkachenko, Ł. Młynarkiewicz (red.), *Ochrona przyrody, powierzchni ziemi i krajobrazu w kontekście obowiązujących przepisów*. Wyd. Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk, 49-57.
Zarychta, R., Zarychta, A., Bzdęga, K. (2020). Progress in the Reconstruction of Terrain Relief Before Extraction of Rock Materials—The Case of Liban Quarry, Poland. *Remote Sensing*, 12(10): 1548.
Zarychta, R., Zarychta, A., Bzdęga, K. (2021). Ecogeomorphological Transformations of Aeolian Form—The Case of a Parabolic Dune, Poland. *Remote Sensing*, 13(19): 3937.
Rózkowski, J., Rahmonov, O., Zarychta, R., Zarychta, A. (2021). Environmental Transformation and the Current State of Hydrogeological Condition in the Wojkowice Area—Southern Poland. *Resources*, 10(5): 54.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	3
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	2
Ogółem bilans czasu pracy		30
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1